

กฎกระทรวง

กำหนดประเภทของสถานบริการและการดำเนินการของสถานบริการ
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๒ สถานบริการมีสองประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์
- (๒) สถานบริการที่ไม่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์

ข้อ ๓ สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๒ (๑) ต้องจัดให้มี
การให้บริการแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

- (๑) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๖
- (๒) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
ตามข้อ ๗

(๓) การให้คำปรึกษาตามข้อ ๘

(๔) การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๐

(๕) การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๑ ตามความพร้อมและความสามารถ
ในการให้บริการของสถานบริการนั้น

ในกรณีที่สถานบริการตามวรรคหนึ่งมีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างหนึ่ง
อย่างใดตามข้อ ๑๐ ได้ ให้สถานบริการดังกล่าวส่งต่อไปยังสถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์
ซึ่งมีความพร้อม

ในกรณีที่สถานบริการตามวรรคหนึ่งจัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๑ แต่ไม่มีความพร้อมและความสามารถในการให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างหนึ่งอย่างใด ให้สถานบริการดังกล่าวส่งต่อไปยังสถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ซึ่งมีบุคลากรและอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับการให้บริการนั้น ๆ

นอกจากการจัดให้มีบริการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามแล้ว ให้สถานบริการตามวรรคหนึ่งดำเนินการให้ผู้รับบริการได้รับการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อให้ผู้รับบริการดังกล่าวได้รับการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสมต่อไป

ข้อ ๔ สถานบริการที่ไม่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๒ (๒) อาจจัดให้มีการให้บริการแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๖

(๒) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามข้อ ๗

(๓) การให้คำปรึกษาตามข้อ ๘

ในกรณีที่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นมีความประสงค์ขอรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ ให้สถานบริการตามวรรคหนึ่งให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือเพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นดังกล่าวได้รับการบริการในสถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ทั้งนี้ สถานบริการดังกล่าวอาจประสานความร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่น องค์กร หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกด้วยก็ได้

ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นถูกส่งต่อมาจากสถานศึกษาหรือสถานประกอบกิจการเพื่อขอรับบริการเกี่ยวกับคำปรึกษาหรือบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ให้สถานบริการตามข้อ ๒ (๑) หรือ (๒) ดำเนินการตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณี

หมวด ๑

การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้

ข้อ ๖ ให้สถานบริการจัดให้มีบริการข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์แก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างครบถ้วน และเพียงพอต่อการดูแลป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น รวมทั้งต่อการตัดสินใจใช้บริการต่าง ๆ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง สถานบริการอาจประสานความร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่น องค์กร หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ได้อย่างสะดวกด้วยก็ได้

ข้อ ๗ ให้สถานบริการจัดให้มีบริการข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิของวัยรุ่นตามมาตรา ๕

- (๒) เพศวิถีศึกษา
- (๓) การดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับวัยรุ่น
- (๔) การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
- (๕) การคุมกำเนิด
- (๖) โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- (๗) การติดเชื้อเอชไอวีหรือการเป็นโรคเอดส์
- (๘) ข้อมูลข่าวสารและความรู้อื่นที่จำเป็น

หมวด ๒

การให้คำปรึกษา

ข้อ ๘ ให้สถานบริการจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

- (๑) ผลกระทบด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมที่เกิดจากการตั้งครรภ์
- (๒) การป้องกันการตั้งครรภ์
- (๓) การดูแลสุขภาพอนามัยในระหว่างตั้งครรภ์
- (๔) การตรวจหาเชื้อเอชไอวีหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ
- (๕) การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ที่เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่น

ที่เกี่ยวข้อง

- (๖) การส่งต่อไปยังสถานบริการอื่น
- (๗) คำปรึกษาอื่นที่จำเป็น

การจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาตามวรรคหนึ่ง สถานบริการอาจประสานความร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่น องค์กร หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความพร้อมในการให้คำปรึกษาเพื่อร่วมดำเนินการด้วยก็ได้

ข้อ ๙ การจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาตามข้อ ๘ ผู้ให้บริการต้องไม่โน้มน้าวให้ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นตัดสินใจตามความเห็นของผู้ให้บริการ โดยการให้คำปรึกษาต้องอยู่ในสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัวและเป็นสัดส่วน ทั้งนี้ ต้องไม่มีการบันทึกเสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือดำเนินการอื่นใดในทำนองเดียวกัน

ในกรณีที่มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามวรรคหนึ่ง ผู้ให้บริการต้องจัดเก็บข้อมูลที่เข้าถึงได้เฉพาะผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และต้องไม่เปิดเผยข้อมูลให้แก่ผู้อื่น เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้รับบริการเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการส่งต่อเพื่อรับบริการที่เกี่ยวข้องกับผลการปรึกษา

หมวด ๓

การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์

ข้อ ๑๐ ให้สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์จัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ได้มาตรฐานแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดให้มียา เวชภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ในการป้องกันและควบคุมโรคที่เกี่ยวข้องกับอนามัยการเจริญพันธุ์ และการคุมกำเนิดอย่างเพียงพอ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัญหาของวัยรุ่น

(๒) การคุมกำเนิดตามศักยภาพของสถานบริการนั้น ๆ

(๓) การทดสอบการตั้งครรภ์

(๔) การดูแลรักษาเบื้องต้นสำหรับผู้ที่ตั้งครรภ์

(๕) การดูแลสุขภาพอนามัยในระหว่างตั้งครรภ์และการรับฝากครรภ์

(๖) การตรวจหลังคลอด การให้คำแนะนำการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา และการให้บริการคุมกำเนิดหลังคลอดที่เหมาะสม

(๗) การดูแลสุขภาพอนามัยของมารดาและบุตรหลังคลอด

(๘) การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์อื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ให้สถานบริการตามวรรคหนึ่งตรวจสอบและแจ้งขอบเขตแห่งสิทธิรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ของผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น เพื่อให้ผู้รับบริการได้ทราบถึงค่าใช้จ่ายและสิทธิของตน

ในการจัดบริการตามวรรคหนึ่ง สถานบริการอาจประสานความร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่น องค์กร หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการนั้นเพื่อร่วมดำเนินการด้วยก็ได้

ข้อ ๑๑ นอกจากการจัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๐ สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์อาจจัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์แก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) การตรวจหาเชื้อเอชไอวีหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ

(๒) การตรวจรักษาและให้คำแนะนำผู้ถูกกระทำความรุนแรงทางเพศ

(๓) การรับฝากครรภ์เสี่ยงสูง และการดูแลการคลอดและหลังคลอด

(๔) การดูแลผู้มีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ การคลอด และหลังคลอดทั้งมารดาและบุตร

(๕) การรับฝากครรภ์ผู้รับบริการที่ติดเชื้อเอชไอวี และการดูแลการคลอดและหลังคลอด รวมทั้งการดูแลให้ผู้รับบริการดังกล่าวได้รับยาต้านไวรัสเพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อจากมารดาสู่บุตร

(๖) การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ที่เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๗) การให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์อื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒ การบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองของวัยรุ่น

ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองในการรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ในกรณีที่ผู้รับบริการตัดสินใจรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ให้ผู้รับบริการดังกล่าวให้ความยินยอมด้วยวาจาหรือทำเป็นลายลักษณ์อักษร หากมีการให้ความยินยอมด้วยวาจา ให้ผู้ให้บริการบันทึกความยินยอมนั้นไว้ในเวชระเบียน

ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอายุไม่ถึงสิบห้าปีมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองในการรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ เว้นแต่กรณีตามข้อ ๑๑ (๖)

ข้อ ๑๓ ในการให้บริการอนามัยการเจริญพันธุ์ สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ต้องรักษาความลับของผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้รับบริการโดยไม่เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้อื่น เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้รับบริการให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร
- (๒) เพื่อประโยชน์ในการส่งต่อ
- (๓) อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ความปลอดภัย หรือสวัสดิภาพของผู้รับบริการ
- (๔) ผู้รับบริการถูกทำร้ายหรือล่วงละเมิดต่อร่างกายหรือจิตใจ
- (๕) เป็นคำสั่งศาล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ปิยะสกล สกลสัตยาทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้สถานบริการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการกำหนดประเภทของสถานบริการและการดำเนินการของสถานบริการแต่ละประเภทให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้